ఏటిమధ్యం

క్రిష్ణవరం రోడ్డు మీద బస్సు దిగాడు విశ్వనాథం.

రోడ్డు పక్క చింతచెట్టు కింద ప్రయాణీకులు లేరు. మెల్లగా నడక సాగించాడు. చల్లని గాలి వీస్తోంది. ఆకాశం మీద మబ్బులు ముసురుతున్నాయి. క్రిష్ణవరంలో దీపాలు పెట్టేసారు. ఎగుడు దిగుడుగా వున్న రోడ్డు మీద ఏదో బండి ఎదురుగా వస్తోంది. ఆముదం వెయ్యకపోవడం వల్ల ఇరుసు మీద చక్రం వికృతమయిన శబ్దం చేస్తూ తిరుగుతోంది. రోడ్డు దిగి బండికి దోవ యిచ్చాడు విశ్వనాథం.

క్రమంగా క్రిష్ణవరం వెనకబడింది.

అడుగు బరువుగా పడుతోంది.

'ఏమవుతుంది రేపు?' -

అదీ ప్రశ్న. ఆ వాతావరణం కన్న భయంకరంగా వుంది ప్రశ్న. పెద్దాపురం కోర్టులో అది నెత్తి మీదకి వురికింది. ప్లీడరు నోటమ్మటా, జడ్జి చూపమ్మటా బయటకు వచ్చిందా ప్రశ్న. దాన్ని తప్పించుకోటానికి బస్సు ఎక్కాడు. వెంటబడింది. బస్సు దిగాడు. వెంట దిగింది. నడిచాడు. వెంట నడిచింది. మూపు మీదకు ఎక్కించుకున్న మేకపిల్ల దెయ్యంగా మారి బరువును పెంచి కుమ్మేస్తున్నట్లుగా వుంది ఆ ప్రశ్న.

ఒకప్పుడు వంద ఎకరాల భూకామందు తండ్రి. గ్రామంలో ఆయనకి బ్రహ్మరథం పట్టేవారు. కులస్తులూ, బంధువులూ అన్ని విషయాలలోనూ ఆయన సలహా పాటించేవారు. మాట మీద వుండే వారు. ఖద్దరు కట్టటం మొదలెట్టాక ఇంట్లో అందరి చేతా కట్టించాడు. పెద్ద కొడుకుని వ్యవసాయంలో పెట్టి చిన్న వాళ్ళను చదువులో పెట్టాడు. వ్యవసాయంలో తండ్రికి బాసటగా నిలబడి విశ్వనాథం అందరిచేతా ఔననిపించుకున్నాడు.

తమ్ముళ్ళను పట్నాలలో పెట్టి చెప్పించిన చదువులకూ, చెల్లెళ్ళ పెళ్ళిళ్ళూ, పురుళ్ళూ, పెట్టుపోతలూ వాటి కోసం చేసిన బాకీలకూ అవి తీర్చలేక పెరిగి పోయిన చక్రవడ్డీలూ, కాటా వడ్డీలకూ, ఎకరాలు కరిగి పోయాయి. ఇంట్లో బంగారాలు తరిగి పోయాయి. తండ్రి వెనక నిలబడిన విశ్వనాథం జరుగుతున్నది గ్రహించేలోగా తండ్రి మరణించాడు. పెద్ద కర్మ వైభవంగా జరిగింది. వెంటనే వాటాలు వేసి తను భూముల్ని అమరకం చేసుకుని వచ్చిన దాన్ని

Ramana Reddy

ఒబ్బిడి చేసుకుని ఉద్యోగాలకు వెళ్ళిపోయారు తమ్ముళ్ళు. తల్లి మెడలో బంగారాన్ని మంచి మాటలాడి పంచుకుపోయారు చెల్లెళ్ళు. లోక పద్ధతిని చెప్పబోయిన వాళ్ళను ఎద్దేవా చేశాడు విశ్వనాథం. అనాదిగా వస్తున్నదని అతను భావించే సంప్రదాయాలనూ, ధర్మాలనూ తానూ, తమ కుటుంబమూ తప్పరాదన్నాడు. ఒకరికి చెప్పే మనిషి కడుపున పుట్టి, ఒకరి చేత చెప్పించుకోనన్నాడు.

విశ్వనాథం కొన్నేళ్ళ క్రితం ఇంటి మీద అప్పు చేశాడు. అది భూతంలా పెరిగింది. ఋణదాత తన కులం వాడే! కొత్తగా ఖద్దరు కట్టినవాడే! తనను ఏం చేస్తాడులే అన్న ధీమాతో వున్నాడు విశ్వనాథం. కానీ అలా జరగలేదు. వత్తిడి పెరిగింది. కులస్తులూ, మధ్యవర్తులూ ఇల్లు స్వాధీనం చేసి ఋణ విముక్తుడవమన్నారు. ఇల్లుకి న్యాయమయిన ధర కట్టించి ఉపకారం చేస్తామన్నారు. మిగిలిన డబ్బుతో ఏదయినా నివాసం ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు.

గ్రామ కరణం విశ్వనాథాన్ని ఏకాంతంగా కలిసాడు. ఆప్యాయంగా అన్నాడు.

"పెద్దకాపూ! మీ అయ్యా, మా అయ్యా ఇద్దరూ కలిసి కాశి వెళ్ళి వచ్చారు. ఇద్దరూ ఆ విశ్వనాథుడి పేరే నీకూ, నాకూ పెట్టుకున్నారు. మన కుటుంబాల మధ్య అనుబంధం తర తరాల నించీ వుంది. అందుకని యింతగా చెపుతున్నాను. లోగడ ఏం చెప్పినా, వినిపించు కున్నవాడివి కాదు. ఈ ఊళ్ళో మర్యాదకు పోయి మర్యాద పోగొట్టుకున్న వాళ్లం మనం! నువ్వు ఇల్లు ఖాళీ చెయ్యటం నాకు సుతారామూ ఇష్టం లేదు -"

"ఏం జెయ్యమంటారూ?" అన్నాడు విశ్వనాథం.

చెప్పాడు. మైనరు మార్రేజ్ యాక్టు వివరించాడు. ఇంటి మీద తనఖా పత్రం తనే వ్రాసాడు. పధ్నాలుగేళ్ళ రాజమ్మకు పెళ్ళి నిమిత్తం అప్పు యిచ్చినట్లుగా అందులో వుంది. కనక ఆ అప్పు చెల్లదు. 'వాడు కోర్టుకు పోతే మనం వాదిద్దాం!' అన్నాడు.

"అప్పు ఎగ్గొట్టడం ధర్మం కాదు -" అన్నాడు విశ్వనాథం.

"మనిషిని - ఒకప్పుడు అనేక సాయాలు చేసిన మనిషిని - ఇంట్లోంచి వెళ్ళగొట్టడం ధర్మమా!" గొంతు పెంచి అన్నాడు కరణం.

విశ్వనాథం తటపటాయించాడు.

"నువ్వు మాత్రం అప్పు తీర్చనన్నావా? నయానా భయనా నిన్ను బుట్టలో వేస్తున్నారు మీ వాళ్ళు. నీ పక్షాన వాళ్ళు అవతలి మనిషితో గట్టిగా మాట్లాడారా? తీరుస్తాడులే - కొడుకులు అందొచ్చేక తీరుస్తాడని సబవు చెప్పాలి. నువ్వెంత నిక్కచ్చి మనిషివో మరొకళ్ళు చెప్పనక్కర లేదు. వాళ్ళది గుర్తుంచుకున్నారా? - "

విశ్వనాథం మాట్లాడలేదు.

రాజమ్మ మైనరు అని చెప్పటానికి బర్త్ రిజిస్టర్ ఎక్స్‌ట్రాక్ట్ దాఖలు చేశాడు విశ్వనాథం లాయరు. మేజరు అని చెప్పటానికి ఎలక్షన్ లిస్టు చూపించాడు ఋణదాత లాయరు. ఈ ఋణదాత ఎన్నికలలో నెగ్గటానికి పిల్లల చేత పమిటలు వేయించి పన్నెండేళ్ళ వాళ్ళని కూడా ఇరవై ఒకటి ఏళ్ళ వాళ్ళని చేసి లిస్టులో చేర్పించాడు. అందులో రాజమ్మా వుంది. అబద్ధాలాడటం

చేతగాని విశ్వనాథం సత్యం కూడా చెప్పే ధైర్యం లేని బెదురుగొడ్డులా బోనులో నిలబడ్డాడు. వాది ప్రత్యేక విజ్ఞప్తి మీద రామాయణాన్ని ముట్టుకొని ప్రమాణం చేశాడు ప్రతివాది విశ్వనాథం. రాముడు తన విల్లు ఎక్కుపెట్టి ఎదురుగా నిలబడినట్టుంది అతనికి!

లాయరు ప్రశ్నలు దూసుకు వస్తున్నాయి. తన లాయరు యిచ్చిన తర్ఫీదు పని చెయ్యటం లేదు. ఆ ప్రశ్నలు అర్థమవటం లేదు. జవాబులు యివ్వక తప్పటం లేదు.

"నీకెంత మంది పిల్లలు?"

"ఏడుగురు -"

"పుట్టినవాళ్ళెందరు?"

విశ్వనాథానికి అంధకారంలో తడుముకుంటున్నట్టుంది. రక రకాల అంకెలు నోటికి వస్తున్నాయి. ఎందరు పుట్టారు? ఏ సంవత్సరాలలో పుట్టారు? ఎందరు చనిపోయారు? ఏ సంవత్సరాలలో పోయారు? పోయినప్పుడు వాళ్ళ వయసెంత? బర్త్ రిజిస్టర్‌లో అందరూ నమోదయారా? డెత్ రిజిస్టర్‌లో నమోదయారా?

కోర్టంతా నవ్వులు.

విశ్వనాథం తలవంచుకుని దిగాడు. జడ్జి పరమ క్రూరంగా చూశాడు. 'పుట్టిన పిల్లలెందరో తెలీని నువ్వా తండ్రివేనా?' - అన్నట్లు చూశాడు. ఆ చూపు వెన్నులో గుచ్చుకున్నట్లుంది. సత్యమూ అసత్యమూ గూడా కోర్టులో చెప్పలేకపోయినందుకు విశ్వనాథానికి బాధ లేదు. సంతోషం లేదు. రాముడు ఎక్కుపెట్టిన వింటి నించి బాణం విడిచాడో లేదో తెలీదు. లాయరు మాత్రం బాణాలు విడిచాడు - "నిన్నింక ఎవడూ రక్షించలేడు కాపూ! అబద్ధమాడటం వచ్చినవాడే వకాల్తా నామా మీద సంతకం పెట్టాలి! నిజమయినా చెప్పటం రానివాడివి కోర్టు కెందుకు వచ్చావు? అడవులు పట్టి పోక! మా ప్రాక్టీసులు తగలెయ్యటానికే నీలాంటి వాళ్ళు వస్తారు" అన్న ధోరణిలో మాట్లాడాడు.

ఏలేటికీ కృష్ణవరానికీ మధ్యనున్న మామిడి తోటలో అడుగు పెట్టిన విశ్వనాథం తలెత్తి చూశాడు. చేతి మీద అంటిన తడిని తుడిచాడు.

అల్లుకుపోయి వున్న మామిడిచెట్ల కొమ్మల సందుల్లోంచి ఆకాశం ముక్కలు ముక్కలుగా కనిపిస్తోంది. మెరుపు కాంతులు ఆ ముక్కల్ని చూపించటానికి ఎవరో వేస్తున్న టార్చిలైటు వెలిగి ఆరిపోతున్నట్లు వున్నాయి. రాబోయే ప్రమాదాన్ని గ్రహించిన గాలి హృదయం భయంతో బిగుసుకుపోయి గడ్డ కట్టుకు పోయినట్టుంది.

అంగుళం ప్రమాణంలో వున్న వడగళ్ళు ఒక్క మారుగా దూసుకు రావటం మొదలయింది. గబ గబా నడిచి ఓ మామిడిచెట్టు కిందకి చేరాడు విశ్వనాథం.

వడగళ్ళ నించి కొంత తప్పించుకున్నా భయావహంగా భోరున కురుస్తోంది వాన. రెప్పపాటులో అతని ఖద్దరు బట్టలు ముద్ద ముద్దయి పోయాయి. ఒక్కమారుగా వాటి బరువు పెరిగిపోయింది. వయసూ, జీవితమూ, ఆనాటి కోర్టులోని సంఘటనా ఆ వ్యక్తి మనసుని కృంగదీస్తూంటే ఆ బట్టల బరువు మరింత తోడై ఆ శరీరాన్ని దిగలాగేస్తోంది. చల్లని వాన ధారలు సూదుల్లా పొడుస్తున్నాయి.

ఆ మామిడి తోటలో ఓ పుట్ట వుంది. అది పన్నెండడుగుల ఎత్తు. దానికి చుట్టూ ఒక ప్రహరీ పైన ఓ కప్పు ఏర్పాటు చేశారు భక్తులు. దానిలో నివాసమున్న సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆ తోటంతా తిరుగుతూ వుంటాడట. ఆ ఏలేటిని పొంగకుండా అటూ యిటూ వున్న గ్రామాల మీద పడకుండా అడ్డుకుంటాడట. షష్ఠికి ఆ ప్రదేశంలో చాలా పెద్ద తీర్థం జరుగుతుంది. భోగం మేళాలూ; బాణా సంచాలూ; రంగుల రాట్నాలూ; అన్ని రకాల కొట్లూ అక్కడ చేరతాయి. చెవి నించి రసి కారే పిల్లల చేత అక్కడ పాలు పోయిస్తారు. పిల్లలు పుట్టాలని మొక్కుకుంటారు. ఆ తీర్థం అయిపోయాక అక్కడ ఎవర్నూ వుండరు. వచ్చే పోయే బాటసారులు ఆగి పుట్ట చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేసి ఓ పండో పువ్వో అక్కడ వుంచుతారు. తీర్థం కోసం ఏర్పాటు చేసిన పాకల్లో దగ్గర వూళ్ళ వాళ్ళు కొన్ని వదిలేస్తుంటారు.

అలాంటి పాక ఒకటి వుండాలన్న విషయం విశ్వనాథానికి స్ఫురించింది. వేగంగా అటు నడిచాడు. అంచనా నిజమే! తరుముతున్నట్లుగా ఆ పాకలోకి జొరబడ్డాడు. అయితే పాక ఖాళీగా లేదు.

పాకలో ఓ చిన్ని బుడ్డి దీపం వెలుగుతోంది. లోపల ఓ ముసిలి మనిషి, ఓ ఆడ మనిషీ, నలుగురు పిల్లలూ వున్నారు. ముసలతను గోనె పట్టాను నెత్తి మించి వీపు మీదకి కప్పుకొని, అడ్డ చుట్టను నోట్లో బిగించి, ముడుచుకుని కూర్చునున్నాడు. ఆడ మనిషి కూడా అడ్డ చుట్టతో కూర్చునుంది. చలి నించీ పైనించి కారుతున్న వాన ధారల నించీ రక్షించటానికి పిల్లల మీద ఒక చీరని కప్పింది. వాళ్ళ పక్కన రెండు కావిళ్ళతో కొద్దిపాటి సామాను వుంది. ఓ గోనె సంచి నించి అల్యూమినియం పాత్రలు బయటికి కనిపిస్తున్నాయి.

ఉన్న వెలుతురులో వాళ్ళను గమనించగలిగినంతా గమనించాడు విశ్వనాథం.

ఆకస్మాత్తుగా వచ్చిన వ్యక్తిని చూసి ఆడ మనిషి సర్దుకుని కూర్చుంది. నోట్లోంచి అడ్డచుట్ట తీసి, చేరిన ఉమ్మిని పక్కనే ఉమ్మి, దాని మీద యిసకని పోస్తూ ముసలతను అడిగాడు -

"ఎవరారూ?"

"తిమ్మాపురం -" చొక్కా కొసలు పిండుకుంటూ విశ్వనాథం అన్నాడు.

భారీగా వున్న విశ్వనాథం విగ్రహాన్నీ, బుగ్గ మీసాలనీ, ఆ బట్టలనీ, అంతకన్న ఆ స్వరాన్నీ నోరు తెరిచి చూస్తూ వింటూ ఏదో గుర్తు చేసుకుంటున్నట్లు ముసలతను అన్నాడు.

"నువ్వు యిస్సినాదం బాబువిగదూ!"

ఆ ముఖాన్ని గుర్తు పట్టాటానికి ఆ వెలుతురు చాలటం లేదు. కూర్చుని వుండటం వల్ల ఒడ్డూ పొడవూ ఆకారమూ తెలియడం లేదు. విశ్వనాథం పట్టి పట్టి చూస్తూ అన్నాడు.

"ఆ! నువ్వెవరివి?"

"బాబో బాబో" అంటూ చటుక్కున లేవబోయాడు ముసలతను. కూర్చుని కూర్చుని కుదుళ్ళు పట్టిన మోకాళ్ళు స్వాధీనం అవలేదు.

"లేవక! లేవక" అంటూనే వున్నాడు విశ్వనాథం.

"నా యిస్సినాదం బాబే! నా తండ్రే!" అంటూ లేచి ముందుకువచ్చి విశ్వనాథం మీద చేతులు వేసి ఒళ్ళంతా తడిమాడు.

"నేను బాబూ! తలుపుల్ని! యిదేటి బాబూ! నాకన్నా ముసిలోడివై పోయావు..."

"తలుపులా!!" గుర్తు చేసుకోటానికి విశ్వనాథం ప్రయత్నించాడు.

"అవును బాబూ! ఉప్పరోళ్ళం! గుమ్మన్న కొడుకుని! నీ కమతంలో పదిహేనేళ్ళు కాపదనం చేసాను! ఆడినే! నిన్నెత్తుకుని మోసేవాడిని! దుబ్బులాగుండే వోడివి! ఏం తిండి తినీవోడివి!..." అంటూ ఆడమనిషి వేపు తిరిగాడు.

"- ఒసేవ్ మంగా! యీ బాబుది ఎంత దొడ్డ బుద్ధి! ముంత పట్టుకెల్తే సరికి సరి పంచేసేవోడు! కోడికి కోడి తినేసేవోళ్ళం! పేనాంది గాక అచ్చులు పోసేసి, పెద్దాపురం నడిచి పోయేవోళ్ళం. రెండో ఆట సూసి, మళ్ళా నడిచొచ్చి, గానుగ ఎత్తేవోళ్ళం. నూరుపులప్పుడు కళ్ళం నిండా జనవే! ఆ బాబు చేతికి ఎముక లేదు. అడిగినోళ్ళకి అలా పెట్టే మనిషి, ఎన్నడయినా గడ్డి పరక పట్టుకెల్తే, శివాలెత్తి పోయేవోడు. ఓ సుట్టు మా చెందిరిగోడు నాలుగు సెరుకులు పట్టుకుపోతూ దొరికి పోయాడు. ఈ బాబు ఆడిని కొట్టేడు సూడూ - సచ్చిపోయా డనుకున్నాం! పాపం - యీ బాబు పీకలకి సుట్టుకుంటుందనుకున్నాం - ? బతికాడు గాని మామూలు మడిసయే సరికి ఆర్నెల్లు పట్టింది. ఓ సుట్టు - మాలపల్లి అంటుకొంది. బాబుని సూడాల - గూడెంలోకి ఉరికేసాడు. ఎందర్ని బైటకు లాగాడో - ఎన్ని యిళ్ళ కొప్పుల కెక్కాడో - ఎలా తాటాకులు పీకాడో - నీళ్ళతో తడిపాడో - పాపం - ఒళ్ళు కాలిపోయి - మూడు నెలలు ఆస్పత్రిలో ఉన్నాడు - "

తలుపులు మాటలు బయట వానతో పోటీ పడుతున్నాయి.

విశ్వనాథం గతానికి అద్దం పడుతున్నాయి.

బిగబట్టుకు పోయిన మనసుని తడుతున్నాయి.

అతనికి తలుపులు గుర్తుకు వస్తున్నాడు.

అవును! తలుపులు కుటుంబం తన తాత దగ్గర నించి తమ కమతంలో వున్నారు! ఈ తలుపులుతో సహా అనేక కుటుంబాలు సీలేరు ప్రాజెక్టులో పనులు దొరుకుతాయని వెళ్ళి పోయారు. పాతికేళ్ళ క్రితం సంగతి అది! అప్పటికే తలుపులుకి భార్యా నలుగురు కొడుకులూను!

విశ్వనాథం తలుపులు సంగతులు అడుగుతున్నాడు -

అక్కడికి వెళ్ళిన కొన్ని నెలలకే మన్నెపు జ్వరం వచ్చి భార్య పోయింది. చేతికి అందొచ్చిన కొడుకులు యిద్దరూ ఒకరి తర్వాత ఒకరుగా ప్రమాదాలలో మరణించారు. శవాలు కూడా దొరకలేదు. కంట్రాక్టరు నష్టపరిహారంగా వంద చొప్పున యిచ్చాడు! మూడో కొడుక్కి పెళ్ళయింది. అతని కాలు విరిగింది. భార్య ఎవరితోనో పోయింది. అతను అడుక్కుంటున్నాడు. ఆఖరి దానికి పెళ్లయింది. పిల్లలు నలుగురూ అతని సంతానమే! పెళ్ళాం కానుపులతో జబ్బు పడింది. మంచాన పడింది. సుఖ పెట్టినన్నాళ్ళూ కూడా వున్నవాడు, సంసారాన్ని వదిలేసి ఎక్కడికో పోయాడు. తిరిగి రాలేదు. చచ్చిపోయిందనుకున్న మనిషే బతికింది. క్రమంగా లేచి

అటూ యిటూ తిరిగింది. మంచాన వున్నన్నాళ్ళూ మంచినీళ్ళన్నా అంగుట్లో పోసి, నత్తనావలాంటి పిల్లల్ని సాకాడు తలుపులు. ముసిలివాడయిపోయిన అతన్ని అంటి పెట్టుకుని వుండిపోయింది. కన్న తండ్రికి పోసినట్టే గంజి పోస్తోంది. ప్రాజెక్టుల్లో పనులు ఎప్పుడో ఆగి పోయాయి. కోడలూ మామగారూ మాట్లాడుకున్నారు -

పాతికేళ్ళ జీవితాన్ని పది ముక్కల్లో నిర్వికారంగా తేల్చి చెప్పేసిన తలుపులు అన్నాడు.

" - నీ యింట్లో కలబడి తింటానని సెప్పాను బాబూ! వద్దురా తలుపులూ - యెల్లమాక అని నువ్వు సొప్పితే యినలేదు - అనుబగించాను! - ఆ బాబు మనకి సోటెడతాడు! ఆరి సెరుకు తోటలంటా, మామిడి తోటలంటా, సింత సెట్లెంటా కాపలా కూకుంటే నాకు గడిసిపోతాది! ఆరి మనవలు పారేసిన మెతుకులు ఏరుకుంటే - ఆరి గొడ్లమ్మట తట్టట్టుకుని తిరిగితే - నీ బిడ్డలకి గడిసిపోతాది! పదవే మంగా! అని రెక్కట్టుకుని లారీ ఎక్కించేను! కిట్టారం రోడ్డు కాడ బస్సు దిగినాం! అదేటి బాబూ! లోకం యిలా తిరగబడి పోయిందీ! ఒక్కరంటే ఒక్కరు తిమ్మాపురం మడుసులు ఆపడలేదూ! అలాగే పడతా లేస్తా వచ్చాం! ఏరు పూటుగా వుంది! ఆ రోజుల్లో అడ్డడి యీదుకు పొయ్యేవోడినే! సీకట్లో ఏటి దిగుదారని పస్తాయించినాం! - యిందల కూకుని నీ ఊసులే సెప్పుకుంటున్నాం -"

తలుపులు మాట్లాడుతూనే వున్నాడు.

విశ్వనాథం లేచి నించున్నాడు.

"బాబూ! బాబో! ఎక్కడికెల్లి పోతన్నావ్?" అంటూ తలుపులు వెనకాల కేక లేస్తున్నాడు.

విశ్వనాథం ఒక్క ఉదుటున పాక బయటికి వచ్చాడు. తలుపులు ఓపిక తెచ్చుకుని, లేచి, బయటకు వచ్చేసరికి విశ్వనాథం ఏటి గట్టు ఎక్కేసాడు.

వాన మొత్తుతోంది.

ఉరుములూ, మెరుపులూ లేవు.

వాన ధ్వనిలో కూడా లాకుల దగ్గర నించి నీటి చప్పుడు ప్రత్యేకంగా వినిపిస్తోంది.

ఏటి గట్టు దిగాడు. కాళ్ళు జారిపోతున్నట్లు అనిపించింది. అలవాటయిన పాదాలు అసంకల్పితంగా జాగ్రత్త వహించాయి. రేవు అంచనాకు అందింది. ఏటిలో దిగాడు.

అక్కడ లోతుని బట్టి, ఏటిలో నీటి మట్టం ప్రమాదకరంగా లేదు.

ఉంటే ఏమవుతుంది పెద్దకాపూ?

చనిపోతాడు.

రేపు అనేది ఉండదు. అది వేసే ప్రశ్నలు ఉండవు. కలిగించే అవమానాలుండవు.

ఏరు తనని లాక్కుపోవాలి.

విశ్వనాథం ఏటిలో నడుస్తున్నాడు. పంచె ఎగ గట్టాడు.

అప్పటికి తులుపులు ఏటి గట్టు చేరాడు.

"బాబో - యిస్సినాదం బాబో - యీ సీకటంట నాను దిగలేను - పొద్దొడిసేక బయలెల్లి వత్తాను -" అంటున్న అతని అరుపులు విశ్వనాథం చెవిలో పడుతున్నాయి.

నీరు మోకాలి లోతు నించి నడుం లోతు వరకూ వచ్చింది. ఉరవడి హెచ్చుగా లేదు.

ఇంతకన్న ఉరవడి మీదున్న ఏటికి అడ్డబడి వెళ్ళిన రోజులు ఉన్నాయి. కాలికింద యిసక జారిపోతోంది. ఒళ్ళు తేలిపోవటం లేదు. కాళ్ళు పట్టుదప్పటం లేదు. అడుగులు దోవ ఎరిగి నట్టు పడుతున్నాయి. ఆ దోవ మరిచిపోవాలని అతనికి అనిపిస్తోంది. కాళ్ళు పట్టు తప్పా లనిపిస్తోంది. ఒళ్ళు తేలిపోవాలనిపిస్తోంది.

తలుపులు గొంతు దూరమవుతోంది.

కాని అది వదలటం లేదు.

ఆ గొంతు విశ్వనాథం నడుంకి పగ్గంలా చుట్టుకుంది.

ఆ గొంతు - విశ్వనాథం జీవిత సాఫల్య వైఫల్యాల మీద కప్పబడిన ఊహల మాయను - పక్కకి లాగేస్తోంది!

ఆ గొంతు ద్వారా వినిపించిన తలుపులి జీవితంతో నీ జీవితాన్ని బేరీజు వేసుకో అంటోంది.

అవును! తలుపులు ఎన్నింటిని కోల్పోయాడు? భార్యనూ - సంతానాన్నీ! ఏం పొందగలిగాడు? కడుపు నిండా తిండినీ, కట్టుకోటాన్కి నిండయిన బట్టనీ, వుండటానికొక ఇంటినీ... దేన్నీ పొందలేదు. అతనికి చెప్పుకోటానికి వంశ చరిత్ర లేదు. మీసం దువ్వటానికి పరువు లేదు! అయినా తలుపులు చావలేదు. బ్రతికాడు. బ్రతకటం కోసం తిమ్మాపురం నించి సీలేరు, సీలేరు నించి మరో వూరూ, మళ్ళీ తిమ్మాపురం... తిరుగుతూనే ఉన్నాడు.

మరి తనూ? ఏం తప్పు చేశాడని చావాలి?

ఈ రోజున ఖద్దరు కడుతున్న వాళ్ళు తాగుతున్నారు. ఆడవాళ్ళను బలిమిని అనుభవిస్తున్నారు. ఎన్ని వేషాలయినా కడుతున్నారు. ప్రజలకి సారాలు పోసి, డబ్బులు పోసి మర్డర్లు చేసి ఓట్లు సంపాదించి ఎన్నికలు నెగ్గి పదవులు సంపాదించుతున్నారు. పదవులను డబ్బు సంపాదనకి మార్గం చేస్తున్నారు. అధికారులకి డబ్బులు తినబెట్టి కాంట్రాక్టులు సంపాదించి ఇసకతోనే బ్రిడ్జీలూ, బిల్డింగులూ కట్టి ఏడాది తిరగకుండా లక్షలు లక్షలు పోగు చేసుకుంటున్నారు!

అన్ని తప్పులు చేసినవాళ్ళు వాళ్లు - తనని చూసి తలొంచుకోవాలి! తలుపుల్ని చూసి తల దించుకోవాలి! తాను తలుపుల్ని చూసి జీవించాలి!

ఏది ఏమయినా తాను చావడు!

విశ్వనాథానికి ఒడ్డు దగ్గరగా కనిపిస్తోంది.

తలుపులు అరుపులికి సమాధానమిచ్చాడు.

"రేపు కలుద్దాం తలుపులూ!"

★ (ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక: 1-3-1991) ★